

Sortförsök i vårvete

SAMMANFATTNING

Under år 2014 skördades tre sortförsök inom Skåneförsökens serie L7-301. Försöken var utlagda hos följande försöksvärdar:

- Lars-Åke Bengtsson, Staffanstorp (Område 1 A)
- Magnus Schyllert, Trelleborg (Område 1 A)
- Bröderna Jönsson, Vittskövle (Område 4 B)

2014 var ett relativt bra år för odling av vårvete på försöksplatserna, med ett medelhögt svamptryck och relativt höga skördar. Skörden i mätarleden var i medeltal 8,3 ton/ha. Den sort som avkastade mest hade en medelavkastning på 9,3 ton/ha. Behandlingseffekten med svamppreparat var hög i år vilket berodde på det höga gulrosttrycket.

RESULTAT

Avkastning

Om det skilde mer är 540 kg i avkastning mellan mätaren och respektive sort i årets försök var det en statistiskt säker skillnad i avkastning. I årets försök var det några nummersorter och sorterna Alderon och Lennox som hade en signifikant högre skörd än mätaren Vinjett. Quarna hade signifikant lägre skörd än mätaren.

Av de sorter som provats i tre till fem år avkastade SEC 431-01-09 och KWS Alderon 185 signifikant mer än mätaren, medan sorten Quarna avkastade signifikant lägre än mätaren.

Behandlingseffekter

Störst effekt av svampbehandlingen 2014 var i nummersorten TRI 0410 42111 på 1 650 kg/ha och minst effekt i nummersorten LW07SW018-01 på 320 kg/ha. En av orsakerna till den relativt höga merskörden i de svampbehandlade leden var de kraftiga angreppen av gulrost.

Av de sorter som provats i tre till fem år hade Demonstrant störst effekt av svampbehandlingen med 1 400 kg merskörd/ha och Quarna minst effekt med en merskörd på i medeltal 690 kg/ha.

Sortegenskaper 2010–2014

Det är ofta ett tydligt samband mellan avkastning och proteinhalt. Ju högre proteinhalt desto lägre skörd. Sorten Quarna är ett tydligt exempel på detta samband med hög proteinhalt och lägre avkastningsnivå. Sorten som uppvisade de högsta rymdvikterna var Hamlet. I sorten Demonstrant var gulrostangreppen störst både 2014 och i femårsgenomsnittet.

De enskilda försöken finns redovisade på Skåneförsökens hemsida (www.skaneforsoken.nu).

Tabell 1. Kärnskörd av vårvete i Skåne medeltal av riks- och länsförsök

SORT	2010 - 2014			2010		2011		2012		2013		2014		
	kärna kg/ha	Rel tal	Ant. förs	Rel tal	Ant. förs	Rel tal	Ant. förs	Rel tal	Ant. förs	Rel tal	Ant. förs	kärna kg/ha	Rel tal	Ant. förs
Vinjettskörden				7 470		6 810		8 760		8 980				
SEC 431-01-9 (SW)	9 120	113	7					105	2	114	2	9 110	110	3
KWS Alderon 185 (SW) EU	8 770	109	12			105	3	111	3	104	3	9 050	109	3
LW Hamlet (SSd) EU	8 500	105	12			117	3	98	3	101	3	8 620	104	3
SW Boett (SW 71034)	8 450	105	10			117	2	97	2	105	3	8 210	99	3
SW 81014	8 450	105	7					100	2	107	2	8 200	99	3
SW Diskett, 45456	8 310	103	15	108	3	108	3	96	3	104	3	8 270	100	3
SW Vinjett	8 080	100	15	100	3	100	3	100	3	100	3	8 270	100	3
GN Demonstrant (SW) EU	7 980	99	12			107	3	94	3	98	3	7 870	95	3
IGP Triso (SSd)	7 980	99	15	102	3	101	3	99	3	97	3	7 920	96	3
DSP Chasseral (SSd) EU	7 950	98	12			104	3	91	3	97	3	8 270	100	3
DSP Quarna, CH211 (SSd)	7 180	89	15	93	3	98	3	82	3	85	3	7 280	88	3
KWS Akvilon (SW) EU										107	3	8 500	103	3
Br Mulika (SSd) EU										103	3	8 490	103	3
LW05SW989-24 (SSd) EU										105	3	9 260	112	2
Stru Alatus (SSd) EU										100	3	7 990	97	3
Stru Lennox (SSd) EU										98	3	9 240	112	3
Draco (NSd) EU										107	3	8 150	99	2
SW 91003										107	2	8 560	104	2
Bor 9243 (SSd)										102	2	8 350	101	2
Bor 9268 (SSd)										100	2	8 290	100	2
LW06SW121-01 (SSd)										107	2	9 100	110	2
Sec 426-02-8 (SSd)										102	2	8 870	107	2
LW07SW018-01												9 170	111	3
Stru 102226.1												8 390	101	3
Mandarina (DC623)												8 280	100	3
SW 91261												8 610	104	2
SW 01189												8 040	97	2
SW 01198												8 460	102	2
TRI.0410.42111												8 490	103	2
CH 211.13725												8 540	103	2
-X- CV% REP	8 390	4,7	15	2,3	3	6,2	3	6,8	3	3,8	3	8 460	3,6	3
LSD PROB F1	600	.0001		.0019		.0407		.0083		.0001		540	.0001	

Relativt anges ej för ett försök. För två försök är jämförelsen ganska osäker.

	Signifikant bättre än mätaren
	Signifikant sämre än mätaren

Tabell 2. Jämförelse mellan vårvetesorter svampbehandlade och obehandlade

SORT	BEHANDLINGSEFFEKT 2014						BEHANDLINGSEFFEKT 2010-2014					
	Obehandlat			Mer sk.	Behandlat		Obehandlat			Mer sk.	Behandlat	
	Skörd kg/ha	Rel tal	Ant. förs	f. beh. kg/ha	Skörd kg/ha	Rel. tal	Skörd kg/ha	Rel tal	Ant. förs	f. beh. kg/ha	Skörd kg/ha	Rel. tal
SEC 431-01-9 (SW)	8 280	104	3	1 650	9 930	116	8 330	110	7	1 570	9 900	116
KWS Alderon 185 (SW) EU	8 570	107	3	950	9 520	112	8 090	106	12	1 350	9 440	111
LW Hamlet (SSd) EU	8 200	103	3	840	9 040	106	8 120	107	12	750	8 870	104
SW Boett (SW 71034)	7 610	95	3	1 210	8 820	103	7 840	103	10	1 200	9 040	106
SW 81014	7 920	99	3	570	8 490	99	7 870	104	7	1 130	9 000	105
SW Diskett, 45456	7 730	97	3	1 090	8 820	103	7 750	102	15	1 110	8 860	104
SW Vinjett	8 000	100	3	530	8 530	100	7 610	100	15	930	8 540	100
GN Demonstrant (SW) EU	7 210	90	3	1 330	8 540	100	7 270	96	12	1 400	8 670	102
IGP Triso (SSd)	7 350	92	3	1 130	8 480	99	7 410	97	15	1 140	8 550	100
DSP Chasseral (SSd) EU	7 890	99	3	760	8 650	101	7 540	99	12	800	8 340	98
DSP Quarna, CH211 (SSd)	6 860	86	3	840	7 700	90	6 830	90	15	690	7 520	88
KWS Akvilon (SW) EU	7 830	98	3	1 340	9 170	107						
Br Mulika (SSd) EU	7 980	100	3	1 030	9 010	106						
LW05SW989-24 (SSd) EU	8 540	107	2	1 450	9 990	117						
Stru Alatus (SSd) EU	7 300	91	3	1 370	8 670	102						
Stru Lennox (SSd) EU	8 900	111	3	680	9 580	112						
Draco (NSd) EU	7 840	98	2	640	8 480	99						
SW 91003	8 200	102	2	730	8 930	105						
Bor 9243 (SSd)	7 740	97	2	1 220	8 960	105						
Bor 9268 (SSd)	7 920	99	2	750	8 670	102						
LW06SW121-01 (SSd)	8 590	107	2	1 040	9 630	113						
Sec 426-02-8 (SSd)	8 660	108	2	420	9 080	106						
LW07SW018-01	9 010	113	3	320	9 330	109						
Stru 102226.1	7 920	99	3	930	8 850	104						
Mandarina (DC623)	7 660	96	3	1 240	8 900	104						
SW 91261	8 260	103	2	710	8 970	105						
SW 01189	7 560	95	2	960	8 520	100						
SW 01198	8 150	102	2	630	8 780	103						
TRI.0410.42111	7 670	96	2	1 650	9 320	109						
CH 211.13725	8 210	103	2	660	8 870	104						
-X- CV% REP	7 990	4.8	3		8 940	3.7	7 830	6,5	15		8 940	4,4
LSD PROB F1	700	.0001			600	.0001	730	.0014			570	.0001

Svampbehandling:

2010-2013: st 31, 0,25 Flexity + 0,25 Tilt Top + st 47-49, 0,6 Proline + 0,25 Comet

2014: st 31: 0,25 Flexity + 0,125 Tilt + 0,125 Forbel + st 37-39: 0,6 Proline + 0,3 Comet Pro
+ st 55-59: 0,4 Proline

Tabell 3. Sortegenskaper i vårvete Svampbehandlade led under åren 2010-2014

SORT	Vattenhalt %	Stråstyrka 0-100*	Strå-längd cm	Mogn. dagar **	Liter-vikt g	Tusen-kornv. g	Protein % av ts
SEC 431-01-9 (SW)	21,0	84	92	125	803	47,5	12,1
KWS Alderon 185 (SW) EU	21,2	98	83	125	778	43,9	12,8
LW Hamlet (SSd) EU	21,2	88	93	123	829	50,4	13,3
SW Boett (SW 71034)	18,8	95	96	121	815	43,6	13,2
SW 81014	19,5	93	94	122	805	37,4	12,7
SW Diskett, 45456	19,3	94	94	120	811	40,4	13,3
SW Vinjett	18,9	85	96	119	795	39,7	13,3
GN Demonstrant (SW) EU	19,0	94	91	120	815	38,6	13,6
IGP Triso (SSd)	20,1	88	95	121	816	41,8	13,4
DSP Chasseral (SSd) EU	19,1	95	90	121	826	40,0	14,4
DSP Quarna, CH211 (SSd)	19,0	88	89	120	806	42,1	16,0
-X- CV% REP	19,8	92	92	123	809	43,5	13,1
LSD PROB F1	1,6	11	3	3	13	1,9	0,6

Sortegenskaper för Vinjett.

Sortförsök vårvete St. Uppåkra

Tabell 4. Sjukdomskänslighet i obehandlade led jämfört med Vinjett

SORT	Mjöldagg % I obehandlade led		Brunrost % I obeh. led		Gulrost I obeh. led	
	2014	2010 - 2014	2014	2010 - 2014	2014	2010 - 2014
SEC 431-01-9 (SW)	1	3	0	0	16	16
KWS Alderon 185 (SW) EU	1	6	0	0	4	1
LW Hamlet (SSd) EU	1	3	0	0	10	9
SW Boett (SW 71034)	1	3	0	0	17	18
SW 81014	1	2	0		15	9
SW Diskett, 45456	1	5	0	0	10	7
SW Vinjett	1	6	0	0	10	6
GN Demonstrant (SW) EU	1	2	0	0	32	22
IGP Triso (SSd)	2	7	0	0	13	11
DSP Chasseral (SSd) EU	1	3	0	0	9	13
DSP Quarna, CH211 (SSd)	2	5	0	0	8	5
KWS Akvilon (SW) EU	0		0		26	
Br Mulika (SSd) EU	1		0		4	
LW05SW989-24 (SSd) EU	1		0		11	
Stru Alatus (SSd) EU	1		0		16	
Stru Lennox (SSd) EU	4		0		1	
Draco (NSd) EU	0		0		15	
SW 91003	0		0		10	
Bor 9243 (SSd)	3		0		12	
Bor 9268 (SSd)	2		0		6	
LW06SW121-01 (SSd)	0		0		9	
Sec 426-02-8 (SSd)	5		0		8	
LW07SW018-01	0		0		0	
Stru 102226.1	1		0		7	
Mandarina (DC623)	1		0		19	
SW 91261	1		0		7	
SW 01189	1		0		12	
SW 01198	1		0		6	
TRI.0410.42111	1		0		20	
CH 211.13725	3		0		7	
-X- CV% REP	1	4	0	0	11	10
LSD PROB F1	2	3	0	0	17	14

Värdena anger procent angrepp på den gröna bladytan hos Vinjett.
Under 2011 graderades ingen gulrost och brunrost i vårvete

Beskrivning av de olika sorterna

(Sortbeskrivningarna kommer från Sortval 2014)

VINJETT är en svensk sort som mognar medeltidigt–tidigt. Vinjett har något lägre stråstyrka jämfört med medeltalet för samtliga sorter och ett långt strå. Sorten har ganska låg rymdvikt och medelstor kärna med genomsnittlig proteinhalt och relativt lågt falltal. Vinjett har ett relativt styvt gluten.

DACKE (ej i tabell) provas sedan 1999 endast i ekologiska försök. Sorten är svensk och medelsen, något sträsvag och lång. Dacke har däremot god kvalitet med hög rymdvikt och hög proteinhalt samt ganska hög bröddvolym och bra motståndskraft mot sjukdomar.

TRISO är en tysk sort. Den är lång med relativt låg stråstyrka och mognar medelsent. Triso har hög rymdvikt och stor kärna, genomsnittlig proteinhalt och relativt lågt falltal. Triso har ett styvt gluten och är känslig för mjöldagg.

QUARNA är en tidig och kortvuxen sort från Schweiz. Odlingsegenskaperna är goda och kvaliteten bra. Sorten är ganska stråstyv och mognar tidigt. Den är känslig för mjöldagg, men ger liten merskörd för behandling. Rymdvikten är medelhög och kärnan medelstor med särskilt hög proteinhalt och ganska högt falltal. Sorten har ett styvt gluten och passar som kvalitetshöjare i blandningar.

DISKETT är stråstyv och mognar genomsnittligt. Rymdvikten är medelhög och kärnan medelstor med genomsnittlig proteinhalt och mycket högt falltal. Bakningsegenskaperna är goda.

BOETT (SW 71034) är relativt lång med god stråstyrka och medelsen mognad. Kärnkvaliteten är god med hög rymdvikt och tusenkornvikt. Proteinhalten är något låg och falltalet är relativt lågt. Bakningsförmågan är god. Sjukdomsangreppen är genomsnittliga.

KWS ALDERON (EU) är en tysk särskilt sent mognande sort. Den är kort och stråstyv. KWS Alderon har låg rymdvikt och en stor kärna med mycket högt falltal och låg proteinhalt. Resistenssegenskaperna är goda, särskilt mot rostsjukdomar.

DEMONSTRANT (EU) är en norsk medeltidigt mognande kvarnvetesort. Den är medellång med genomsnittlig stråstyrka. Rymdvikten är mycket hög, proteinhalten genomsnittlig och falltalet mycket högt. Känslighet för gulrost är stor.

HAMLET (EU) är en sen sort från Holland. Den är medellång med lägre stråstyrka än genomsnittligt. Kärnan är mycket stor med särskilt hög rymdvikt, genomsnittlig proteinhalt och men lågt falltal. Hamlet förefaller ha god motståndskraft mot de flesta sjukdomar.

CHASSERAL (EU) är en schweizisk sort som är medelkort med god stråstyrka och medelsen mognad. Gulrostantgreppen har varit små. Rymdvikten är mycket hög. Falltalet är högt och proteinhalten mycket hög. Sjukdomsangreppen är medelmåttiga.